

Ik wil mijn vee verplaatsen, waar moet ik aan denken?

Regelmatig vragen veehouders aan GD wat ze moeten regelen als ze jongvee op een andere locatie gaan opfokken. Sommige veehouders stellen deze vraag pas achteraf. Ons advies is om de zaken goed te regelen vóórdat er runderen worden verplaatst.

Een gesloten bedrijfsvoering is de ideale situatie. Toch zijn er situaties te noemen waarin het praktisch anders geregeld moet worden, zoals het uitbesteden van jongveeopfok. Dit heeft effect op arbeid, voer, stalruimte, mestopslag en fosfaatrechten.

Het effect van verhuizen op diergezondheid mag niet worden onderschat. Denk aan de invloed van stal, mest, voer, de aanwe-

zigheid van andere runderen en de gezondheidsstatus van de andere locatie. Als er andere runderen op die locatie staan, dan heeft een lege stal waar u als enige de beschikking over heeft de voorkeur. Waar moet u, met bovengenoemde factoren in het achterhoofd, nog meer aan denken voordat u dieren verplaatst?

Stress

Dieren kunnen door een verhuizing stress ervaren. Stress maakt dieren ook gevoeliger voor infecties. Laat daarom de stal eerst geruime tijd leegstaan. Wettelijk is hiervoor geen termijn vastgesteld, maar het advies is: hoe langer hoe beter. Houd daarnaast de koppels waar mogelijk bij elkaar en blijf vooral hetzelfde rantsoen aanbieden.

Stal

Stalhygiëne is erg belangrijk. Kijk daarom kritisch naar de tijdelijke verblijfplaats van uw runderen. Bij slechte hygiëne is de infectiedruk van veel dierziekten groter dan wanneer veel aandacht en zorg aan de hygiëne wordt besteed. Laat de stal daarom professioneel reinigen voordat u dieren verplaatst. Het grondig reinigen gevolgd door desinfectie verkleint de kans op infectieziektes. Na reinigen van de stal, is het drogen ervan belangrijk. Veel bacteriën kunnen het namelijk prima uithouden in een lege, maar vochtige omgeving.

Sommige virussen, bacteriën en parasieten kunnen ook zonder de aanwezigheid van dieren lang in een stal overleven. IBR en BVD kunnen beide, afhankelijk van de temperatuur en luchtvochtigheid, tot enkele weken in de omgeving infectieus blijven. Met goed reinigen en drogen is de kans op besmetting met deze virussen te beperken. Dit geldt ook voor specifieke omgevingsgebonden kiemen, zoals infectieuze klauwaandoeningen (bijvoorbeeld Mortellaro) en mastitisverwekkers.

Mest

Voor paratbc en salmonellose zijn de risico's vele malen groter, omdat mest hierin een bepalende factor speelt. Heeft de locatie voorheen problemen gekend met paratuberculose of salmonellose? Het is dan verstandig pas gebruik te maken van de stalruimte als de mestputten leeg zijn. De paratbc-bacterie kan tot meer dan een jaar overleven in de stal, in de omgeving en in kuilen. Van salmonella weten we dat het in de winter nog tot na dertig weken kan worden aangetoond in drijfmest. In vaste mest of in slootwater overleeft de bacterie bij gunstige omstandigheden zelfs nog langer dan in drijfmest. De concentratie salmonellabacteriën neemt echter wel af met de bewaartijd. Een bewaartijd van drijfmeest van ten minste drie of vier maanden geeft daarom een afname van het risico op besmetting.

Ruwvoer

Is er een besmetting met salmonella of paratbc geweest in de stal of is de situatie onbekend? Het is dan raadzaam om geen gebruik te maken van de percelen en aanwezige kuilen. Vraag dit dus goed na bij de eigenaar. Omdat de paratbc-bacterie meer dan een jaar in de bodem en in voordroogkuilen kan overleven,

blijft het gebruik van percelen of voordroogkuil van een voorheen besmet bedrijf langdurig risicovol. De salmonellabacterie kan in bemeste bodem langdurig overleven, maar ook hier neemt de concentratie in de loop der tijd af. Beweiding op of stalvoeding van percelen die bemest zijn met besmette mest is in z'n geheel af te raden. Een maaisnede tussen het uitrijden van mest en beweiding of winning van vers gras versnelt wel de afdoding van de salmonellabacterie op het perceel. Het advies is daarom om na uitrijden van mest minimaal zes weken te wachten voordat het perceel wordt beweide, waarbij in de tussentijd een kuil- of hooisnede is gewonnen. Het conserveringsproces van kuilen verlaagt de concentratie salmonellabacteriën. Na elf weken is circa 90 procent van de salmonellabacteriën afgedood.

Jonge kalveren

Als u ook jonge kalveren op de extra locatie wilt huisvesten, dan is aandacht voor reinigen en leegstand nog belangrijker. Kalveren zijn de meest kwetsbare groep als het gaat om het oplopen van ziektes. Voor kalveren geldt namelijk ook nog het gevaar van diarreekiemen als cryptosporidia. Deze hardnekkige parasiet kan lang overleven in de omgeving. Met voldoende verplaatsbare hokjes van makkelijk te reinigen materiaal is het praktisch uitvoerbaar om de hokjes uit de stal naar de reinigingsplaats te rijden, te reinigen, goed te laten drogen en een lange tijd leeg te laten staan.

Gezondheidsstatus van de locatie

Vergeet, als u besluit gebruik te maken van een extra locatie, ook niet de administratieve afhandeling. Zorg ervoor dat de nevenlocatie vooraf dezelfde gezondheidsstatussen heeft als uw eigen locatie. Dit voorkomt aanvullende onderzoeken. GD kan dit, onder voorwaarden, voor u regelen door een Veterinaire Eenheid of Uitschaareenheid van de locaties te maken.

Twijfelt u over het in gebruik nemen van een stal? Neem dan contact op met uw dierenarts of met de buitendienstmedewerker van GD om de situatie te bespreken.

ADVIES OVER HET VERPLAATSEN VAN DIEREN?
WWW.GDDIERGEZONDHEID.NL/BUITENDIENST